

ION L. REBREANU

Introducere

Roman = specie a genului epic, in proza, de mare intindere , cu actiune complexa si complicata, desfasurata pe mai multe planuri, are conflicte multiple, si e sustinuta de un nr mare de personaje.

✂ **Rebreanu** este romancierul de referinta al literaturii romane, din perioada interbelica. Este considerat intemeietorul romanului social , modern.

✂ **Lovinescu si George Calinescu** afirmau despre Ion ca e:

Fiinta foarte **inteligenta** care cheltuie cantitati mari de energie pentru a-si atinge scopul--Lovinescu

E o **bruta pimitiva** care actioneaza instinctual ---Calinescu

Parerile lor sunt diametral opuse.

✂ Aparut in 1920, in forma sa definitiva, romanul “Ion “ fundamenteaza formula romanului social modern, obiectiv si realist.

Romanul “Ion” a fost socotit primul roman romanesc modern.

Cu o structura bine echilibrata, in doua parti, intitulate sugestiv Glasul Pamantului si Glasul Iubirii (CELE DOUA PATIMI ALE EROULUI), romanul cuprinde in albia lui , **viata satului transilvanean , inainte de razboi.**

TEMA ROMANULUI:

Prezentarea monografica a vietii rurale a satului tipic transilvanean, inainte de Marea Unire , cand Transilvania era sub jugul Austro-Ungariei.

Monografie = satul ardelean de la inceputul secolului XX ,din toate p.d.v.---- dupa stratificarea sociala , asezarea satului, descrierea caselor si a obiceiurilor(nunta ,botezul ,hora , inmormantarea, carciuma).

✂ Deasemenea apar aspecte legate de **problema nationala:**

Herdelea este demis pt. ca nu preda limba ungureasca, Ion , pt a putea fi judecat trebuia sa cunoasca aceasta limba.

Fara sa insiste prea mult ,Rebreanu ca scriitor realist nu poate ignora aceasta problema.

1. D.p.d.v al firelor narrative ,“Ion” este un **roman social.**

Aceste fire narrative ,urmaresc destinele mai multor familii din satul Pripas ca: familia lui Ion Pop al Glanetasului, familia invatatorului Herdelea , popa Belciug, familia Baciuc , familia Bulbuc, si familia Florica.

Aceste familii sunt statificate pe plan social : in tarani bogatii , cu mult pamant (Baciuc , Bulbuc) si tarani saraci, fara pamant (Ion , Florica).

✂ Deasemenea se observa o alta startificare : **intelectualitatea satului** era reprezentat de profesorul Herdelea ,de preotul Belciug si primarul. Acestia erau respectati in sat si aveau un statut privilegiat. In discutile lor nu se amesteca tarnimea si Glanetasul dorind sa auda ce vorbesc” ca un caine la usa bucatariei, trage cu urechea ...”.

● **Hora** e un eveniment cu semnificatii adanci in raditia satului. Aici oamenii stau asezati dupa prestanta si locul fiecaruia intr-o ierarhie nescrisa dar respectata de toti. De aici se disting categoriile de bogatasi si saraci.

2. D.p.d.v al romanului : este un *roman realist*

Realismul = consta in prezentarea faptelor cat mai aproape de verosimil, de adevarul cotidian. Realismul este opusul romantismului.

Personajele sunt tipice ,in imprejurari tipice :Ion este un **personaj tipic** pt ca reprezinta toti taranii saraci, fara pamant care doresc sa se imbogatesca.

3. D.p.d.v. al relatarii evenimentelor: este un *roman obiectiv*

Autorul *nu se implica* in comentarea faptelor si nu apreciaza personajele, este omnescent. E obiectiv si nu isi amesteca parerile proprii cu evolutia personajelor.

TEHNICA ROMANULUI

Rebreanu porneste de la intamplari reale , traite de el sau de cunoscuti ai sai.

I. Geneza romanului se bazeaza pe trei intamplari traite sau vazute de autor:

- 1) Scena pe care a vazut-o in sat , cand un taran saruta pamantul si cea cu fata care a ramas gravida...
- 2) Ion era un taran catre traia in satul lui Rebreanu , insa acesta era lenes si nu ii placea pamantul, dr era tot sarac.
- 3) Popa Belciug a existat si in realitate si l- condus peste hotate pe Rebreanu asa cum Belciug , personajul a facut acelasi lucru , cu Titu Herdelea
- 4) Tatal lui Liviu Rebreanu a fost tot profesor , asemenea lui Herdelrea.

II. Rebreanu si-a scris romanele ca pe un "corp sferoid" unde inceputul se confunda cu sfarsitul.

Romanul incepe cu descrierea drumului spre sat ,si se incheie in ultimul capitol, simetric , tot cu descrierea drumului.

----Capitolul IX, " Sarutarea" --relatia dintre Ion si pamant-----

Ion saruta pamantul cu patima isi "lipeste buzele cu voluptate de pamantul ud", "dorea sa simta lutul sub picioare, sa-i soarba mirosul".

Pentru Ion pamantul nu e doar un mijloc de existenta, **este o fiinta** , care ii raspunde o divinitate sacra care l-a facut sa aiba incredere in sine.

✂ "Vedea cum s-a dezbracat de zapada locul , ca o fata frumoasa care si-ar fi lepadat camasa aratandu-si trupul gol, ispititor" --Intre Ion si pamant este o **relatie organica**, ca intre doi iubiti.

✂ "Sufletul ii era patruns de fericire -- **cota maxima a extazului** , placere patimasa.

✂ "Ca un urias din basme , care a biruit o ceata de balauri ingrozitori" --Ion a invins pamantul, vrea sa se simta stapanul absolut al sau.

✂ "Pamantul parca se clatina ,se inchina in fata lui"—fiinta insufletita , ce recunoaste in **Ion stapanul absolut**.

Muncesta pamantul cu disperare, si izbanda il face sa face sa delireze si cuprins de miraj sa sarute hieratizat brazda.

Acest gest e o descatusare de forte , si pentru Ion ,pamantul reprezinta o **unire indistructibila cu clasa oamenilor de vaza**. Este salvarea lui.

Importanta casatoriei si a averii in viziunea satului

Ia inceputul secolului XX , la sat, casatoria era un mijloc de imbogatire, era facuta de cele mai multe ori din interes.

In satul Pripas, **casatoria era vazuta ca o afacere** , unde primeaza interesele materiale, economice.

Este o **situatie tipica**: Florica , fata saraca, s-a casatorit cu George din interes , la fel si Ion cu Ana si mai inainte Vasile Baciu , tatal Anei.

✂ In mentalitatea satului de la acea vreme, oamnei isi **primea respectul in functie de avere** , de pozitia lor.

Odata ce Ion s-a inbogatit, nu mai era numit “sarantoc”, ci era respectat , **incepe sa faca parte din inalta societate** ,si se imprietenește cu George Bulbuc.

✂ Indiferent de calitatile umane, respectul comunitatii era in functie de averea pe care o avea fiecare.(asemanare cu “Moara cu noroc”).

ACUZAREA LUI ION

ION este un **personaj complex** si extrem de **contradictoriu**: e o sinteza de tandrete, siretenie si inteligenta.

Setea de pamant devine la el o patima mistuitoare ce declanseaza o adevarata drama.

De retinut este ca nu dorinta de a avea pamant e condamnabila ,ci **mijloacele prin care el incearca sa-l obtina**. Setea mistuitoare pt pamant duce inevitabil la **dezintegrarea individului** si il dezumanizeaza pe Ion care devine o bruta , un om cu surfletul pietrificat.

Mandria il orbeste il transforma intr-o fiinta brutala.

✂ **Evolutia gradata a personajului de la om la bruta**

Mai intai, modul brutal in care se poarta cu Ana: o bate , o trimite gravida ,inapoi la tatal ei.

Mireasa este apoi negociata ,asemeni unui obiect.

La nunta lui , Ion danseaza doar cu Florica , lasand-o singura pwe Ana, de parca nici nu exista.

Ion o ignora ,chiar si atunci cand urma sa nasca:

Ana vine sa le aduca mancare pe camp si o apuca durerile nasterii, si Ion se poarta ca un monstru, ne ajutand-o. **“Uite toanta dracului , nu stia ca i-a venit vremea sa fete”!**

Ion isi loveste mama, nu il mai intereseza nimic , decat pamantul.

Faptele lui Ion sunt condamnabile fara dar si poate. Acest om are o fire patimasa is impulsiva, care pt a intra in posesia pamantului socrului sau , **recurge chiar la violenta**.

Mijloacele prin care Ion incearca sa obtina pamantul lui Vasile Baci sunt necinstite.

Profita de Ana care il iubea si o necinsteste, lasand-o gravida.

In acest moment , cand intervine

Ion ,destinul Anei, al sau ,al lui George si al Floricai se schimba in mod tragic.

Fiul Glanetasului **il santajeaza pe Vasile Baci**, tatal Anei pentru a putea pune mana pe pamanturile sale.

Mandria il orbeste,devine o fiinta brutala. **O terorizeaza pe Ana**, trimitand-o gravida inapoi la tata, din viclesug pt ca spera ca Baci sa cedeze si sa ii dea pamanturile.

Viata acuzatului este ca un cerc vicios. **El** este un tip egoist, mandru care pt a-si atinge telurile incalca orice lege morala dar si juridica.

Isi sacrifica dragosta pentru Florica, fata saraca, doar pt a pune mana pe averea Anei.Ion are autoritate in familie ,chiar si asupra tatalui sau.

O alta acuzatie carei se poate aduce lui Ion este faptul ca **a incalcat proprietatea lui Simion Lungu**. Pe motiv ca pamantul aceluia fusese odata al lor , dar tatal sau il vanduse si banii ii bause.

Ion dovedeste o inteligenta ascutita, o viclenie proceduala si o vointa imensa astfel incat nimic nu-i rezista. **Ion se face vinovat de destinul Anei**.

Fiul Glanetasului este o bruta, a distrus destinele multor oameni si e autorul moral al sinuciderii Anei.

Aceasta find batuta de tatal ei si de Ion , dupa ce afla de la Starvista ca sotul o insela cu Florica ,se spanzura.

Ion este vinovat si de moartea copilului, caruia ,dupa moartea Anei, ii poarta de grija, nu din sentimente paterne ci din dorinta de a-si pastra pamanturile, deoarece aflase ca dupa moartea mamei cel care devine maostenitorul pamantului este copilul.

Copilul se îmbolnăvește și moare, spre disperarea lui Ion care vedea în el, [garanția păstrării pământurilor lui Vasile Băciu](#).

[Întoarcerea la Florica](#), acum căsătorită cu George, contravine moralei. Se retrăge în Ion [sentimentul iubirii](#) sale pentru Florica. Ion este prins în finalul romanului, de George și omorât, chiar sub ochii Floricai.

Înainte să moară, Ion se târăște până la poartă, din dorința de a ieși din curte, pentru a nu o compromite pe Florica.

Acesta [are un ultim gând nobil, pt Florica](#), lucru care ne face să credem că Rebreanu și-a simpatizat personajul.

Are o moarte tragică. Faptul că Ion a vrut să își depășească propria condiție, de om umil și umilit, desconsiderat doar pentru că e sărac, nu e condamnabilă, ci mijloacele.